

Bob de Jonge, UHD van de Rijksuniversiteit Groningen, en amateurfotograaf, verzorgde voor ons tijdens de expositie van World Press Photo twee rondleidingen over migratie in Latijns Amerika. We werkten hierbij samen met Non Fiction Photo.

In San Carlos bleef het in 2018 lang relatief rustig in vergelijking met de rest van het land. Toch waren er ook wegblokkades in de regio, waar deze ambulance (doorgelaten bij noodsituaties), werd beklad met anti-regeringsleuzen.

De Stedenband in 2018

De organisatie

Politieke crisis - De politieke crisis die in 2018 in Nicaragua ontstond, en tot op heden voortduurt, heeft vanzelfsprekend impact gehad op de stedenband als organisatie en op de projecten die we uitvoeren. Het bestuur heeft zich in de vergaderingen steeds opnieuw beraden over de positie van de organisatie, het bestaansrecht in een veranderend Nicaragua, en de manier van samenwerken in San Carlos. Daarnaast hebben we regelmatig overleg gevoerd met stedenbanden in Nederland en contact onderhouden met de Europese zustersteden en partners in San Carlos. Zolang de crisis duurt, is de situatie te onveilig voor studenten en zenden we dus geen stagiairs uit naar Nicaragua. Ook werkt de Stedenband voorlopig niet samen met de (lokale) overheid. Projecten die door het maatschappelijk middenveld worden uitgevoerd (zoals sport en microkrediet), blijven we uitvoeren, zolang dit voor onze partners in San Carlos geen risico's oplevert.

Bestuur - Onze zoektocht naar een geschikte penningmeester is in 2018 voortgezet. Helaas heeft dit nog geen concrete resultaten opgeleverd. Bestuurslid Anjo Grakist treedt zolang als nodig is op als interim-penningmeester, en wordt daarbij ondersteund door voormalig bestuurslid Maurits Sijstra en Hoofd Bureau Muriël Duindam. Het secretarisschap is daarom tijdelijk overgedragen aan bestuurslid Reint Huizenga. Fetzen de Groot, al sinds 2016 verantwoordelijk voor de portefeuille Mensenrechten, ruilde zijn buitenbestuurlijke portefeuillehouderschap in voor een vaste plaats in het bestuur. Voorts voerden we gesprekken met kandidaten voor de portefeuille Duurzaamheid. In 2019 hopen we het bestuur uit te breiden.

AVG - In 2018 werd de wet AVG van kracht. De Stedenband heeft, voor zover dat nog niet was gebeurd, maatregelen getroffen om aan de wetgeving te voldoen. Met derden die privacygevoelige informatie van ons ontvangen, hebben we de noodzakelijke verwerkersovereenkomsten gesloten. De privacyverklaring van de Stedenband is op onze website te raadplegen op de pagina's ANBI en Contact.

Financiën

Van de gemeente Groningen ontvingen we in 2018 een exploitatiesubsidie van € 60.000. Projecten en activiteiten worden niet uit dit budget betaald, maar worden gedekt uit andere geldstromen (donaties, verkoop, fondswerving, activiteiten). In San Carlos hebben we in 2018 wederom gebruik gemaakt van de diensten van onze contactpersoon Ineke de Groot. Zij ontving hiervoor een vergoeding van € 200 per maand. Voor het Sportproject hebben we US\$ 50 per maand uitbetaald aan onze coördinator Luis Orozco. Hij ontving daarnaast een bonus van US\$ 58 in verband met de extra taken die voortvloeiden uit de stage van Mila Schmidt. Frank Ochomogo en Jacqueline Arana, onze financieel verantwoordelijken in San Carlos, ontvingen in 2018 een vergoeding voor hun werkzaamheden van US\$ 700.

In totaal is er € 10.905,16 geworden voor de projecten (donaties, subsidies, inzamelingsacties, activiteitenopbrengsten, lesgeven en stagebegeleiding). Voor de projecten Microkrediet en LGBT stonden er geoordeelde reserves op de balans, die zijn aangewend voor de projectuitvoering in 2018.

Enkele verschillen tussen de begroting en de realisatie van 2018 zijn:

- de opbrengsten van de stagebemiddeling en coschappen zijn lager dan begroot vanwege de uitzending van minder studenten door de crisis;
- er zijn geen kosten gemaakt voor deelname aan het Europees Overleg in Baskenland in verband met annulering van de bijeenkomst. Daardoor zijn er ook geen kosten gemaakt voor een aansluitend bezoek van een Sancarleense delegatie aan Groningen;
- de post Kunst & Cultuur is onbenut gebleven, omdat de geplande expositie over 'Gender en LGBT' door omstandigheden in 2018 is komen te vervallen.

Een gedetailleerd financieel verslag is op verzoek te verkrijgen bij de Stedenband of op de ANBI-pagina van onze site te raadplegen.

Stedenband in cijfers

In 2018:

- ontvingen we €328,50 aan donaties voor het sportproject op basis van de donateursactie 2017, die in totaal € 943,50 opleverde.
- liepen er 6 studenten geneeskunde een coschap van 8 tot 12 weken in San Carlos.
- organiseerden we 2 succesvolle pubquizzes, met in totaal 21 teams, die € 339,40 aan entreegelden opbrachten. De gelden zijn besteed aan *Fiesta Navideña*, een speciaal kerstfeest in San Carlos waar 200 gezinshoofden een mand met levensmiddelen ontvingen en er 350 cadeaus aan kinderen werden uitgedeeld.
- ontvingen we voor de 3e en laatste keer een extra donatie van € 750 van de donateur die ons microkredietproject tot en met 2019 mogelijk maakt.
- brachten we 1 gedrukte en 1 digitale editie uit van de *¡Enlace!*.
- publiceerden we 4 uitgaven van *Het gezicht van de Steden-*

band, een rubriek waar vrijwilligers, stagiairs, projectpartners of medewerkers vertellen over hun betrokkenheid bij de Stedenband.

- deden er meer dan 700 (school)kinderen en (jong)volwassenen in San Carlos mee aan sportactiviteiten georganiseerd door de Stedenband.
- liep een team van 8 renners een bedrag van € 614 bij elkaar in de *4Mijl van Groningen*.
- ontvingen we een nieuwe donatie ter waarde van €2392,50 voor ons microkredietproject.
- leverde de donateursactie in 2018 een bedrag van € 721,88 op voor het microkredietproject.
- renden tweedejaars studenten van de opleiding *Sportkunde* €720 bij elkaar bij de *Runnersworld Speedman Triathlon*. Dit fonds is gebruikt voor de tweede zwemcursus van 2018.
- verwelkomden we 2 nieuwe vrijwilligsters, die actief zijn op het gebied van mensenrechten en LGBT.

Het Jaarverslag is een uitgave van Stedenband Groningen-San Carlos Postbus 268, 9700 AG Groningen
Bezoekadres Harm Buitenplein 1
Open maandag t/m woensdag
T (050) 367 61 69
E sancarlos@ groningen.nl

I www.groningensancarlos.nl
Facebook facebook.com/GrunnSanCarlos
Instagram grunnsancarlos
LinkedIn Stedenband Groningen-San Carlos
Twitter @GrunnSanCarlos

IBAN NL77 INGB 0000 0580 95
Samenstelling en hoofdredactie Muriël Duindam
Opmaak Caro Helder
Ontwerp Maaïke de Laat
Oplage 600 stuks

Fotografie ASODELCO, Muriël Duindam, FC Groningen San Carlos, FUNDAR, Ineke de Groot, Modiversex, Mila Schmidt, Anita Velink

Jaarverslag 2018

Stedenband Groningen – San Carlos

De Stedenband is een netwerkorganisatie die, samen met verschillende partners in Groningen en San Carlos (Nicaragua), projecten ontwikkelt en uitvoert.

Nicaragua in 2018

Het jaar 2018 was voor de Nicaraguaanse bevolking in vele opzichten geen gelukkig jaar. De onvrede over het gebrek aan democratie en over de schaarse economische vooruitgang die onderhuids al enige jaren voelbaar was, wordt plotseling manifest als op 18 april 2018 rellen uitbreken. De aanleiding is ogenschijnlijk miniem, maar de brute onderdrukking van de protesten werkt als de spreekwoordelijke lont in het kruiwat. Voor de eerste keer gedurende het elfjarige bewind van Ortega gaan overal in Nicaragua tienduizenden mensen de straat op om vervroegde verkiezingen te eisen en het aftreden van het presidentiële paar. In mei roept het leger op tot vredesonderhandelingen, maar de bisschoppen die zich als bemiddelaars hebben opgeworpen, trekken zich al gauw terug van de dialoogtafel omdat de twistende partijen geen stap dichterbij elkaar komen.

De bisschoppen doen vervolgens nieuwe voorstellen, maar die worden door Ortega afgewezen als zijnde partijdig. Ook de kritiek van de kant van de VN, de OAS, en diverse mensenrechtenorganisaties op alle buitensporige geweld wordt door hem als vijandig gezien. De onafhankelijke pers wordt gebreideld, kranten en nieuwszenders gesloten en verschillende NGO's wordt de rechtspersoonlijkheid ontnomen. Ondertussen zijn er aan weerszijden vele doden te betreuren; volgens schattingen van mensenrechtenorganisatie CIDH 322; volgens de regering 'slechts' 199, waaronder een 30-tal agenten. Op 21 december publiceert een expertgroep van de OAS een onafhankelijk onderzoek waarin gesproken wordt van grote misdaden tegen de menselijkheid en van een partijdige rechtspraak. Het team van internationale waarnemers wordt het land uitgezet.

Kortom, het gaat beroerd in Nicaragua, maar het feit dat er in de Sandinistische top dissidenten zijn en dat internationale instellingen en ook de buurlanden zich tegen het geweld in Nicaragua keren, biedt enige hoop. De Stedenband heeft 2018 als een zwaar en moeilijk jaar ervaren. Elders in dit Jaarverslag leest u meer hierover. De burgemeester van Groningen heeft in een brief aan zijn Sancarleense evenknie gewezen op het belang van vrede, veiligheid en vrijheid van meningsuiting. Ook al is San Carlos zelf tot op heden gevrijwaard gebleven van fysiek geweld, de elementaire mensenrechten staan onder druk. We hopen dat er in 2019 weer licht gaat gloren aan het einde van de tunnel en dat we via de Stedenband weer kunnen gaan bijdragen aan de wederopbloei van Nicaragua, gebaseerd op gezonde relaties tussen beide bevolkingen.

Voorzitter Venancio Silva van Modiversex tijdens één van de voorlichtingsbijeenkomsten over geweld tegen en discriminatie van leden van de LGBT-gemeenschap.

Team FC Groningen San Carlos in hun nieuwe voetbaltenues. Deze werden mede mogelijk gemaakt door de donaties die we ontvingen voor het sportproject.

Inwoners van Caracito demonstreren het nieuwe, verbeterde drinkwatersysteem. Het project was een gezamenlijke investering van zustersteden, bewoners en organisaties in San Carlos.

Studenten Sportkunde van de Hanzehogeschool tonen met trots de cheque met daarop het binnengehaalde bedrag tijdens de Runners-world Speedman Triathlon.

Binnen het microkredietproject houden de kredietneemsters zich bezig met verschillende bedrijfes. Eén daarvan is de productie van bonen.

De sieradenontwerpen waren een succes in San Carlos. Nu werken scholieren via Worldschool aan nieuwe productontwerpen voor ons Fair Design project, gemaakt van afvalmateriaal.

Seksuele diversiteit

In maart rondde *Modiversex*, de belangenorganisatie voor Mensenrechten en LGBT-vraagstukken in San Carlos, het deelproject *'Pleidooi voor Mensenrechten'* af. Dit was de derde en laatste stap van een groter project, gestart in 2016, en gefinancierd door de gemeente Groningen en de gemeente Erlangen (Duitsland). De begroting voor dit project betrof US\$1843.

- Hoofdpunten van fase III waren:
- Het geven van voorlichting aan beleidsmakers en -bepalers en aan dienstverlenende instellingen, zoals het ziekenhuis en ministeries, over LGBT-problematiek en de stigmatisering en discriminatie waarmee leden van de groep te maken hebben.
 - Het organiseren van sportactiviteiten en markten voor jongeren waarbij aandacht werd gevraagd voor discriminatie van en pestgedrag jegens leden van de LGBT-gemeenschap.
 - Het organiseren van ludo-pedagogische activiteiten op middelbare scholen om aandacht te vragen voor *bullying*, discriminatie en stigmatisering.

Het project is uitgevoerd in de gemeenten San Carlos, San Miguelito en El Almendro, allen gelegen in 'onze' regio Río San Juan. Er is van diverse werkvormen gebruik gemaakt, passend bij de verschillende doelgroepen.

Voor 2018 stond in Groningen een expositie gepland over *Gender en LGBT*, maar deze is door omstandigheden niet doorgegaan. Inmiddels zijn de nodige stappen gezet om deze, samen met *COC Groningen/Drenthe* en het *Discriminatiemeldpunt*, in 2019 te organiseren. Centraal hierin staan de genderportretten van de Groningse schilder Bas Nijenhuis, de LGBT-gemeenschap in Nicaragua en het werk van *Modiversex*.

Sport

Studente Mila Schmidt onderzocht dit jaar de mogelijkheden om ons sportprogramma meer continuïteit te geven door een betere afstemming tussen de Groningse Stedenbandportefeuilles en door meer samenwerking met de andere Europese zustersteden te realiseren (zie ook 'Stages').

In juni vond de jaarlijkse Sancarleense *4Mijl* plaats, georganiseerd door sportcoördinator Luis Orozco. Gezien de crisis in het land was het bijzonder dat de activiteit doorgang vond, al betekende het wel dat er iets minder deelnemers waren; 90 lopers in totaal. In Groningen liep het Stedenbandteam in de 4Mijl een bedrag van € 614 bijeen voor ons sportproject. Luis organiseerde ook diverse zaalvoetbal- en volleybaltoernooien, die bij de jeugd erg populair zijn. Tot slot kregen zestig kinderen zwemles in twee zwemcursussen.

Team FC Groningen San Carlos kon met onze steun 44 nieuwe voetbaltenues aanschaffen. Het team is, naast de zwemlessen, de 4 Mijl, twee nieuwe Regenboogtoernooien en de buitenschoolse sportactiviteiten, opgenomen in het vernieuwde sportprogramma van 2019. De Europese zustersteden zijn benaderd voor cofinanciering. We hopen dat we straks één gezamenlijk sportprogramma kunnen uitvoeren onder leiding van Groningen.

In San Carlos zal het sportprogramma gedurende het jaar geëvalueerd worden door Luis Orozco, Ineke de Groot en Frank Ochomogo. In Groningen zijn wij op zoek naar versterking van onze Sportwerkgroep, om meer activiteiten te kunnen organiseren. Heb je interesse, neem dan contact met ons op!

Water

Op 23 november 2018 vond de inwijding van het drinkwaterproject plaats in het dorpje Caracito dat tot de gemeente San Carlos behoort. Het projectinitiatief kwam in 2014 van vertegenwoordigers van een organisatie uit buurdorp Mexico. Het leek een geschikt project om door de Europese stedenbanden te laten ondersteunen - en dat is gelukt!

Het project is uitgevoerd door de NGO *ASODELCO*, voor bijna 60.000 dollar; dit na veel lobbywerk en financiële ondersteuning vanuit Groningen, Neurenberg, Erlangen en Linz en van de Duitse ambassade in Nicaragua. De dorpsbewoners werkten zelf mee, door onder andere graafwerk voor de leidingen te verrichten en een hekwerk te maken voor het beschermen van de bron. Ook droegen waterbedrijf *ENACAL*, het Ministerie van Gezondheid, en de gemeente bij aan het project.

Stages

Van 13 februari tot en met 20 juni liep Mila Schmidt, derdejaars studente *Sportkunde* van de *Hanzehogeschool*, stage op het kantoor in Groningen. Zij organiseerde een fondswervende activiteit voor ons sportproject, die €720 opleverde, en zocht uit of er mogelijkheden zijn om samenwerking te realiseren met de andere Europese zustersteden van San Carlos op het gebied van sport. Ook blies de ze de verhalenreeks *Het gezicht van de Stedenband* nieuw leven in.

Dit jaar stonden er elf studenten *Geneeskunde* gepland voor een (dubbel) coschap in de gezondheidsinstellingen in San Carlos. Zes daarvan zijn daadwerkelijk uitgezonden. Daarnaast zouden er in de zomerperiode twee studenten een *Summerschool* in San Carlos gaan volgen, die we in samenwerking met de *Faculteit Economie en Bedrijfskunde (FEB)* en *ASODELCO* organiseren. Zij zouden onderzoek doen in ons microkredietprogramma.

Het resultaat mag er zijn: de waterbron is beschermd, het water wordt gechloreerd, er is een opslagtank gebouwd en het water wordt met behulp van een pompinstallatie op zonne-energie (in het dorp is geen elektriciteit) naar de ruim zestig (zeer verspreid en op verschillende hoogte liggende) huizen geleid.

De bewoners zijn erg blij met het sterk verbeterde drinkwatersysteem: men hoeft geen grote afstanden meer te lopen met zware emmers water op het hoofd, en via de gezondheidspost is gemeld dat de gevallen van diarree (met name bij jonge kinderen) bijna tot nul zijn gereduceerd sinds het nieuwe systeem in gebruik is.

Helaas hebben we met het *UMCG* en de *FEB* moeten besluiten geen studenten uit te zenden in de tweede helft van het jaar in verband met de crisis in Nicaragua en het negatieve reisadvies dat door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken was afgegeven. Ook studenten van andere opleidingen, die interesse hadden in een stage in 2019, hebben we 'nee' moeten verkopen.

Eind 2018 werd het reisadvies versoepeld, maar de Stedenband vindt het niet verantwoord, zolang de situatie niet werkelijk veranderd is, om stagiairs uit te zenden naar Nicaragua.

Microkrediet

De NGO *ASODELCO* voerde voor het derde jaar ons microkredietproject uit. Het is bedoeld voor vrouwen die nauwelijks inkomen hebben en voornamelijk op het platteland van San Carlos wonen. Er wordt gewerkt met 'solidariteitsgroepen', waarbij de vrouwen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de terugbetaling van het krediet. De looptijd varieert van 12 tot 18 maanden en de afbetalingen vinden maandelijks, halfjaarlijks of jaarlijks plaats. De lening wordt terugbetaald met 8% rente. Op die manier blijft het fonds gevuld ('revolverend') en kunnen er steeds nieuwe aanvragen worden ingediend.

Sinds de uitvoering door *ASODELCO*, zijn er 84 kredieten verstrekt. In de eerste helft van 2018 waren er 13 solidaire groepen, waarbij 69 vrouwen een krediet ontvingen. Van deze 69 vrouwen zijn er 15 vrouwen met een tweede krediet.

De verdeling is als volgt:

- Landbouw: 25 kredieten
- Veeteelt: 6 kredieten
- Handel: 28 kredieten

Het fonds is mogelijk gemaakt door een gulle donatie waarmee we het project vijf jaar konden uitvoeren. In augustus hebben we de laatste 'tranche' van die donatie aan *ASODELCO* overgemaakt. We verwachten het project, via de huidige constructie, in het najaar van 2019 af te ronden. Tot onze grote vreugde ontvingen we in september een nieuwe donatie. Ook de donateursactie van 2018 stond in het teken van het microkredietprogramma. Met deze gelden willen we het project, zij het in aangepaste vorm, voortzetten.

Onderwijs

Het nieuwe schooljaar betekende de start van ons *Worldschoolproject*; een programma dat VWO-leerlingen de mogelijkheid biedt onderzoek te doen voor hun profielwerkstuk op basis van een echte praktijkopdracht. Achterliggende gedachte is dat ze al in een vroeg stadium kennis maken met mogelijkheden in het vervolgonderwijs en dat ze leren methodisch onderzoek te doen. Er leven genoeg innovatieve ideeën bij jongeren, die vaak niet 'gehoord' worden door organisaties. We formuleerden opdrachten voor microkrediet en Fair Design. Scholieren van het *CSG Prins Maurits* in Middelharnis kozen voor Fair Design. Onze vraag was: Ontwerp samen met betrokken kunstenaars/ambachtsmensen nieuwe souvenirs die toeristen graag zullen kopen, ter plekke of online. In maart 2019 verwachten we de resultaten.

De samenwerking met het *Alfacollege* hebben we in 2018 gecontinueerd. We verzorgden zes workshops *Interculturele Communicatie* in de *Burgerschapscarroussel*, waarin theorie en praktijk gekoppeld worden aan de leefwereld van de studenten.

Tot slot vonden er gesprekken plaats met een schipper van de duurzame zeilboot *New Nexus* en de vertegenwoordiger van de campagne *Groningen Schoon Dankzij Mij* over samenwerking tussen scholen in Groningen en San Carlos op het gebied van duurzaamheid. Gezien de politieke situatie in Nicaragua en onmogelijkheid de rivier San Juan te bevaren, is een project met de *New Nexus* zelf niet haalbaar, maar in 2019 onderzoeken we andere onderwijsmogelijkheden in het kader van het project.